

**Program Profilaktyki
Przedszkola Publicznego w Opatowie
Bajkowy Zakątek
na lata 2023/2028**

Opracował zespół w składzie:

Wioletta Malińska

Aneta Cybula

Aneta Głowacka

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 1379, z późn. zm.)
2. Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r., poz. 60)
3. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r., poz. 356)
4. Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)

I. Charakterystyka programu

Profilaktyka, to proces wspierania dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi rozwojowi oraz eliminowanie czynników zagrażających zdrowiu.

Program profilaktyczny przeznaczony jest dla dzieci w wieku przedszkolnym. Ma on na celu tworzyć warunki do kształtowania postaw i wartości, ułatwiać dzieciom dokonywanie wyborów, mających znaczenie dla ich obecnego i przeszłego życia, uświadamiać dzieciom zagrożenia, które mogą wystąpić w przedszkolu, domu, na drodze oraz ograniczać liczbę niebezpiecznych zdarzeń z udziałem dzieci. Przygotować dzieci do tego, by potrafiły współżyć z innymi, poznawać zasady dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo w sytuacjach, takich, że będą mogły się nauczyć, jak radzić sobie z trudnościami a w okresie dorastania i dorosłości, lepiej radzić sobie z problemami i kryzysami. Promować i kształtować zdrowy styl życia.

Ponadto przedszkole poza edukacją i wychowaniem dzieci, powinno także prowadzić działania profilaktyczne, tzn. zapewniające dzieciom zdrowie i bezpieczeństwo w każdym podejmowaniu działaniu. Wiek przedszkolny to specyficzny okres

w życiu dziecka, mający istotny wpływ na zmiany zachodzące w jego indywidualnym rozwoju. Natomiast owa profilaktyka w przedszkolu ma zapobiegać wszelkim niepożądanym zjawiskom w tymże rozwoju. Działaniem profilaktycznym będzie zatem każde pozytywne oddziaływanie pedagogiczne, utrwalające wartościowe cechy, a zapobiegające powstawaniu tych niepożądanych.

Niniejszy program profilaktyczny przedszkola ma za zadanie uświadomić dzieci w wieku przedszkolnym o istniejących w życiu ludzkim zagrożeniach pochodzących ze świata ludzi i zwierząt oraz wyposażyć je w umiejętności radzenia sobie z nimi. Obowiązkiem każdej osoby dorosłej, zwłaszcza nauczycieli jest stwarzanie każdego dnia warunków sprzyjających kształtowaniu postaw odpowiedzialności za życie własne oraz innych. Tylko kreatywna realizacja działań o charakterze profilaktycznym przez nauczycieli umożliwi wytworzenie się określonych kompetencji u dzieci i ułatwi funkcjonowanie w życiu następnych pokoleń w przeszłości.

Celem programu jest kształtowanie pozytywnych postaw i bezpiecznych zachowań dzieci w sytuacjach zagrażających ich życiu i zdrowiu. Ponadto realizacja programu ma wyposażyć dzieci w niezbędne sprawności, umiejętności i wartości dotyczące dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo.

II. Warunki realizacji programu

Program realizowany będzie przez wszystkich nauczycieli przez cały rok szkolny poprzez realizację zajęć profilaktyczno-wychowawczych wynikających z programu wychowania oraz we współpracy z przedstawicielami różnych instytucji wspierających działania profilaktyczno-wychowawcze przedszkola : Policji, Straży Pożarnej, SPZOZ w Opatowie, Sanepid itp. Realizacja programu wymaga także wykorzystania różnorodnych środków dydaktycznych wspomagających proces

rozwoju dziecka, zorganizowanie wycieczek i wyjść poza teren przedszkola, wdrożenia wszystkich pracowników przedszkola do realizacji programu i współpraca z rodzicami.

III. Adresaci programu

1. Dzieci uczęszczające do przedszkola z wszystkich grup wiekowych.
2. Nauczyciele.
3. Rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola.

IV. Cele programu

1. Nabywanie wiedzy o obowiązujących zasadach bezpiecznego zachowania się w przedszkolu, domu oraz świadomego ich przestrzegania.
2. Nabywanie wiedzy i świadomego przestrzegania zasad bezpiecznego poruszania się na drodze.
3. Kształtowanie nawyków higienicznych warunkujących zdrowie.
4. Rozwijanie nawyków zdrowego odżywiania.
5. Rozwijanie aktywności ruchowej.
6. Radzenie sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą i uzależnieniami.
7. Zapobieganie agresji i przemocy.
8. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów.
9. Wzmacnianie poczucia wartości i budowanie pozytywnego obrazu siebie.

10. Uczenie wzajemnej tolerancji, akceptacji, zrozumienia potrzeb i odrębności drugiego człowieka oraz rodziny, rozwijanie empatii.
11. Wykształcenie umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
12. Uświadomienie dzieciom zagrożeń związanych z dostępem do Internetu.

V. Procedury osiągnięcia celów

Metody:

- podające (pogadanka, opowiadanie, historyjki obrazkowe itp.)
- problemowe (konwersacja, metody aktywizujące typu inscenizacja, drama, gra dydaktyczna, dyskusja, burza mózgu itp.)
- praktyczne (ćwiczenia i działania oparte na konkretnych przykładach, pokaz, spotkania, wycieczki itp.)
- eksponujące (filmy, ekspozycje itp.)
- czynności samoobsługowe
- spacer, wycieczki
- uroczystości przedszkolne
- konkursy, turnieje

Formy:

- indywidualne

- grupowe (jednolite/zróżnicowane)

- zespołowe

VI. Charakterystyka bloków tematycznych

Nazwa bloku tematycznego	Oczekiwane efekty:	Formy realizacji
Dbamy o bezpieczeństwo Zadania: 1. Bezpieczeństwo podczas zabaw. 2. Bezpieczna droga do przedszkola. 3. Bezpieczny czas wolny: ferie, wakacje. 4. Udzielanie pierwszej pomocy. 5. Zachowanie ostrożności wobec zwierząt, przedmiotów, roślin, lekarstw i środków chemicznych. 6. Kontakt z nieznanymi. 7. Profilaktyka przeciwpożarowa.	Dziecko: - zna zasady współżycia w zespole, przestrzega kodeksu przedszkolaka, - korzysta z zabawek, przyborów i sprzętów zgodnie z ustalonymi regułami, - przestrzega zasad bezpieczeństwa w ogrodzie przedszkolnym, - samodzielnie ocenia własne zachowanie i innych pod względem bezpieczeństwa, - zna i stosuje zasady bezpiecznej zabawy podczas ferii zimowych i wakacji, - zna podstawowe zasady ruchu drogowego, zna niektóre znaki drogowe, - stosuje się do sygnalizacji świetlnej, - wie, do kogo zwrócić się w sytuacji zagrożenia, - zna numery alarmowe – 997, 998, 999, 112, - potrafi przybrać obronną postawę przed atakiem psa, - wie, że nie należy zbliżać się do obcych osób i zwierząt, - nie bawi się lekarstwami i środkami chemicznymi, - nie zrywa nieznanych owoców i grzybów,	- Ustalenie grupowych „Kodeksów Przedszkolaka” - Pogadanki profilaktyczne z przedstawicielami służb porządkowych: policja, straż pożarna, ratownik medyczny, KRUS itp. - Realizacja dzieła z zakresu bezpieczeństwa w ramach realizacji podstawy programowej - Realizacja programu „Jestem Bezpieczny” - Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów m.in. weterynarz, elektryk, leśnik, farmaceuta itp. - Wyjścia, wycieczki na przejścia dla pieszych, skrzyżowania

	-wie jak należy zachować się w kontaktach z osobami nieznanymi, nie przyjmuje nic od obcych osób, - wie, że nie może samodzielnie używać urządzeń elektrycznych i gazowych, -wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia pożarem	
Zasady zdrowego odżywiania Zadania: 1. Zasady zdrowego odżywiania – Talerz zdrowia. 2. Owoce i warzywa jako źródło witamin. 3. Szkodliwość niektórych produktów spożywczych. 4. Kulturalne zachowanie się podczas posiłków	Dziecko: - zna zasady zdrowego odżywiania – Talerz zdrowia, -rozdziela prawidłowe żywienie od nieprawidłowego, - podaje przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania: otyłość, próchnica, brak witamin, niska odporność organizmu, -dostrzega związek pomiędzy zdrowiem a chorobą, -rozumie konieczność ograniczania spożywania niektórych produktów: słodczyce, chipsy, coca-cola itp., -rozumie konieczność jedzenia dużej ilości warzyw i owoców, -potrafi komponować zdrowe posiłki i aktywnie uczestniczyć w ich przygotowaniu, -umie kulturalnie zachować się przy stole	- Realizacja projektów: „Dzieciaki Mleczaki”. „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”, „Mamo, Tato wolę wodę” - Akcja „Zdrowe Śniadanko” – samodzielne przygotowywanie, raz w miesiącu, przez dzieci zdrowych śniadań - wszystkie grupy - Konkurs prozdrowotny „Co o zdrowiu wiedzą przedszkolaki?” - Organizacja zajęć kulinarnych: przygotowywanie szaszłyków, zdrowych kanapek, koktajli itp. - Spotkania z przedstawicielami zawodów: sadownik, piekarz, rolnik, dietetyk itp. - Wyjścia, wycieczki do punktów handlowych np. zieleniak - Obchody Europejskiego Dnia Zdrowego Jedzenia i Gotowania – spotkanie z pracownikiem Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Opatowie

Higiena osobista oraz zapobieganie chorobom Zadania: 1. Higiena osobista. 2. Higiena jamy ustnej. 3. Wpływ higieny osobistej na zdrowie człowieka. 4. Higiena otoczenia.	Dziecko: - dba o własny wygląd, -potrafi samodzielnie myć ręce i zęby, -samodzielnie posługuje się chusteczką do nosa, -dba o czystość ciała i ubrania, -rozumie zagrożenia dla zdrowia, płynące z braku dbałości o higienę, -zna sposoby przeciwdziałania zarażaniu się chorobami: zasłaniania usta podczas kaszlu, nos podczas kichania, nie używa cudzych przyborów higienicznych itp., -pamięta o myciu rąk po skorzystaniu toalety, oraz przed posiłkiem, po powrocie z podwórka, po kontakcie z różnymi przedmiotami, zwierzętami, -myje owoce i warzywa przed spożyciem, -rozumie potrzebę kontrolowania i leczenia zębów, -zgłasza dorosłym dolegliwości odczuwane przez siebie lub zauważone u innych, -dba o wygląd otoczenia np. utrzymanie porządku w przydzielonej szafce, w sali po skończonej zabawie, zajęciach -dba o estetykę stołu podczas spożywania posiłków	- Treningi samodzielnego ubierania się, - Dostarczenie dzieciom właściwych wzorców higienicznych, - Systematyczne wdrażanie dzieci do stosowania zabiegów higienicznych mycia rąk przed posiłkami i po wyjściu z toalety, - Szczotkowanie zębów, - Spotkania profilaktyczno – edukacyjne ze stomatologiem, wyjścia do gabinetu stomatologicznego - Udział w programach, projektach, konkursach, spotkaniach dotyczących higieny ciała i zdrowego stylu życia - Obchody „Światowego Dnia Mycia Rąk”, pogadanka z pielęgniarką, warsztaty mycia rąk, - Udział w Ogólnopolskim Programie Edukacji Zdrowotnej pt. „Klub Mleczaka”

Aktywność fizyczna Zadania: 1. Aktywność ruchowa. 2. Aktywne formy spędzania czasu wolnego.	Dziecko: -chętnie uczestniczy w różnych formach aktywności ruchowej, -ubiera się odpowiednio do warunków pogodowych, -wie o potrzebie częstego przebywania na świeżym powietrzu, -dba o prawidłową postawę ciała, -rozumie wartość aktywnych form wypoczynku, -zna szkodliwe skutki spędzania czasu wolnego przed telewizorem, komputerem	- Uczestnictwo w zabawach ruchowych, ćwiczeniach gimnastycznych, spacerach, wycieczkach, zabawach na świeżym powietrzu - Udział w programach, projektach, konkursach, spotkaniach promujących aktywny styl życia - Wyjścia i wycieczki: na stadion miejski, plac zabaw, parki rozrywki - Spotkania ze sportowcami i pasjonatami różnych dyscyplin sportowych - Udział w projekcie Maraton Przedszkolaków – „Sprintem do Maratonu” - Udział w Świętokrzyskiej Olimpiadzie Przedszkolaka
Profilaktyka uzależnień Zadania: 1. Substancje, które szkodzą naszemu zdrowiu 2. Profilaktyka antynikotynowa	Dziecko: -jest świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniem/nałogami -wie, jakie uboczne skutki dla zdrowia człowieka ma spożywanie substancji psychoaktywnych np. alkohol oraz palenie papierosów, -rozumie zakaz spożywania tych używek i substancji - wie, że nie należy przebywać w zadymionych pomieszczeniach	- Uwzględnienie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych: wskazywanie na negatywne skutki związane ze spożywaniem określonych substancji. - Realizacja programu antynikotynowego „Czyste powietrze wokół nas”
	Dziecko:	

Zapobieganie przemocy i agresji u dzieci Zadania: 1. Zasady obowiązujące w grupie – „Kodeks przedszkolaka”. 2. Radzenie sobie z różnymi negatywnymi emocjami. 3. Rozwiązywanie konfliktów.	- zna i przestrzega zasady „Kodeksu przedszkolaka”, - zna i rozumie pojęcia: agresja, przemoc, - potrafi wyrażać swoje emocje i uczucia w sposób społecznie akceptowany, - umie nazwać swoje uczucia, - zna i stosuje społecznie akceptowane sposoby radzenia sobie z trudnymi emocjami (złość, strach, zazdrość itd.) - zgodnie współpracuje z innymi dziećmi w zabawie, - potrafi wyrazić swoją opinie w sposób przyjazny, - potrafi utożsamić się z inną osobą – jest empatyczne, - rozumie znaczenie słowa zgoda, kompromis, - posiada umiejętność przeproszania i przebaczenia, - wie, jak bronić się przed agresją i przemocą ze strony innych dzieci, osób – wie do kogo może zwrócić się o pomoc	- Stanowcza reakcja nauczyciela na agresywne zachowania dzieci, - Wykorzystanie w pracy przykładów z literatury, taetrzyki tematyczne i scenki rodzajowe - Tworzenie grupowych kodeksów zachowania, - Promowanie pozytywnych wzorców zachowania - Realizacja zajęć z psychologiem rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne - Nauka radzenia sobie z trudnymi sytuacjami i emocjami - Kształtowanie postaw empatii u dzieci
Zapobieganie przemocy i agresji wobec dzieci w rodzinie Zadania: 1. Ochrona dziecka i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie 2. Kształtowanie wśród rodziców właściwych wzorców wychowawczych 3. Objęcie pomocą dziecka z rodziny dysfunkcyjnej.	Dziecko: - czuje się bezpieczne w rodzinie, - sygnalizuje niepojące zachowania w środowisku rodzinnym - jest objęte natychmiastową, doraźną pomocą ze strony wychowawców, specjalistów	- Baczna obserwacja wszystkich wychowanków, - Poznawanie warunków życia rodzinnego, - Reagowanie na wszelkie przejawy przemocy w rodzinie, - Organizowanie doraźnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, - Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz pomocy rodzinie
Akceptacja innych		

Zadania: 1. Kształtowanie u dzieci postaw akceptacji i tolerancji. 2. Zapoznanie dzieci z Konwencją o Prawach Dziecka	Dziecko: - wie, że wszystkie dzieci bez względu na pochodzenie, kolor skóry, wyznanie czy niepełnosprawność mają takie same prawa, - odnosi się z szacunkiem do osób starszych, - współpracuje i bawi się zgodnie ze wszystkimi dziećmi bez względu na pochodzenie społeczne, kolor skóry, wyznanie czy niepełnosprawność, -nie przezywa i nie wyśmiewa się z innych,	-Obchody Dnia Praw Dziecka - Kształtowanie, podczas codziennej pracy, u dzieci postaw tolerancji, szacunku, akceptacji względem innych dzieci i dorosłych - Rozwijanie empatii u dzieci
Bezpieczeństwo w świecie wirtualnym Zadania: 1. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń ekranowych	Dziecko: - zna pozytywne i negatywne skutki korzystania z urządzeń ekranowych i Internetu, - korzysta z Internetu tylko za zgodą rodziców/osób dorosłych, -nie traktuje komputera jako najlepszego towarzysza zabawy, -zdaje sobie sprawę, że świat wirtualny to świat iluzji,	- Udział w obchodach Dnia Bezpiecznego Internetu – realizacja projektu „Necio.pl. - poznajemy Internet” - Dystrybucja wśród rodziców ulotek, broszur informacyjno – edukacyjnych na temat zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z Internetu i urządzeń ekranowych - Gazetki ściennie na temat bezpiecznego korzystania z Internetu

VII. Ewaluacja programu

Ocena realizacji Programu profilaktyki będzie monitorowana na bieżąco oraz na półrocznej i końcowej radze pedagogicznej.

Podstawę do formułowania oceny realizacji programu będą stanowiły:

- obserwacja
- rozmowy z nauczycielami
- własne wnioski i opinie
- kontakt wychowawcy z rodzicami (wywiad)
- analiza dokumentów (np. plany miesięczne, realizacja podstawy programowej, zapisy w dzienniku).